

Elke Inspectie

3 Juni 1994

In het bijgevoegde leest Joyce uit dat er twee soorten emoties zijn: 1) dierlijke gevoelens en 2) esthetische emoties. De esthetische emoties zijn de metafysische (bovenzinnelijke) gevoelens. Bovenzinnelijk is een absoluut begrip. Een kunstenaar wil toch iets moois maken en daarmee appelleren aan de zinnen. Met zijn kunstwerk wil hij uiteindelijk geluk verproven. De geluksbeleving, hoe spiritueel ook, wordt door de mitvoerende kunstenaar zintuiglijk (zinneijk) overgebracht. En alles met de zintuigen ervaren is een dierlijk gevoel. De geluksbeleving veroorzaakt door verworven inzicht is van een andere orde. Inzicht wordt verworven door leermeesters niet door kunstenaars. Deze laatste geluksbeleving kan ter depe spiritueel - bovenzinneijk zijn. Zonder de gevoelens van beperken kunnen kunstenaars (en eigenlijk ook kunstliefers, Albert Heijn etc.) niet leven. Zij moeten braaf creëren naar hun producten. Ik twijfel dan ook aan de term: "onrechte kunst." Echte kunst is datgene dat zo slecht is en daarom niemand beperkt in de definitie van Joyce. Ach, of je het er mee eens bent of niet is minder belangrijk. Belangrijk is dat hij er over nagedacht heeft. Als jood katholiek is ieder zinnelijk fluiten rondig en dat reverbeert in zijn beschouwing over kunst. En als hij het niet zijn gedachten op papier had gezet en zich niet kwetsbaar had opgesteld, had ik het niet met hem anders kunnen zijn. In haast aan het begin van een te bal weekend. Toch hoop ik nog enige tijd in de tuin te werken. Ik wil nog een hele boel thymus planten.

Craxie